

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ ภิกขุ ตสสา สหฺมํ สุตฺวา สตฺถุ อาโรจยฺสึ ฆนฺเต อมฺเหติ เอตฺตเก อทฺธานเ วิสาขาย
 คายนํ นาม น ทิฏฺฐปฺพุพฺพํ สา อชฺช ปุตฺตณฺตตฺตปริวูตา คายมานา ปาสาทํ อนุปริยายติ กิณฺหุ
 ขวสฺสา ปิตตํ กุปิตํ อุกาหุ อุมมตฺติกา ซาตาทิ ฯ สตฺถา น ภิกฺขเว มยฺหํ ธีตา คายติ อตฺตโน
 ปนสฺสา อชฺฌมาสโย ปริปุณฺเณ สา ปตฺถิตปฺปตฺถนา เม มตฺถกํ ปตฺตาทิ ตฺถุจฺจมานสา อุกานํ
 อุกาเนนฺตี วิจรตีติ วตฺวา กทา ปน ฆนฺเต ตาย ปตฺถนา ปตฺถิตาทิ วุตฺเต สฺถฺนิสฺสถ ภิกฺขเวติ
 สฺถฺนิสฺสาม ฆนฺเตติ วุตฺเต อตีตํ อาหริ

ภิกฺขเว อีโต กปฺปสฺตสฺสทฺสสมตฺถเก ปทุมุตฺตโร นาม พุทฺโธ โลเก นิพฺพตฺติ ตสฺส
 วสฺสสฺตสฺส อายุ อโหสิ ชีณฺมาสวานํ สตฺสทฺสสํ ปรีวาริ นครํ หํสวตี นาม ปิตา สุนฺนโเท นาม
 ราชา มาตา สฺฐาตา นาม เทวี ฯ ตสฺส สตฺถุ อคฺคฺกุปฺปจฺจายิกา อฺปาสิกา อฏฺฐ วเร ยาจิตฺวา
 มาติฏฺฐาเน จุตฺวา สตฺถารํ จตฺุหิ ปจฺจเยหิ ปฏฺิซฺคฺคนฺตี สายํ ปาตํ อฺปฏฺฐานํ คจฺจติ ฯ ตสฺสา
 เอกา สหายิกา ตาย สทฺธี นิพฺพุทฺธํ วิหารํ คจฺจติ ฯ สา ตสฺสา สตฺถารา สทฺธี วิสฺสาเสน กถนญจ
 วลฺลภาวญจ ทิสฺวา กิณฺหุ โข กตฺวา เอวํ พุทฺธานํ วลฺลภา โหตีติ จินฺเตตฺวา สตฺถารํ ปุจฺฉิ ฆนฺเต
 เอสา อิตฺถี ตุมหากํ กิ โหตีติ ฯ อฺปฏฺฐายิกานํ อคฺคาติ ฯ ฆนฺเต กิ กตฺวา อฺปฏฺฐายิกานํ อคฺคา
 โหตีติ ฯ กปฺปสฺตสฺส ปตฺถนํ ปฏฺฐุจฺจวติ ฯ อิทานิ ปฏฺฐุจฺจว ลทฺฐํ สกฺกา ฆนฺเตติ ฯ อาม
 สกฺกาติ ฯ เตนฺหิ ฆนฺเต ภิกฺขุสฺตสฺสทฺสเสน สทฺธี สตฺตาทํ มยฺหํ ภิกฺขุ คณฺหเถติ อาห ฯ สตฺถา
 อธิวเสสิ ฯ สา สตฺตาทํ ทานํ ทตฺวา โอสานทิวเส จีวรสาฎฺเภา ทตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา ปาหฺมุเล
 นิปฺชฺชิตฺวา ฆนฺเต นาทํ อิมสฺส ทานสฺส ผเลน เทวิสฺสรียาทินํ อญฺญตรํ ปฏฺฐุจฺจิมิ ตุมหาทิสฺส
 พุทฺธสฺส สนฺติเก อฏฺฐ วเร ลภิตฺวา มาติฏฺฐาเน จุตฺวา จตฺุหิ ปจฺจเยหิ ปฏฺิซฺคฺคิตฺุ สมตฺถานํ อคฺคา
 ภเวยฺยนฺติ ปตฺถนํ ปฏฺฐุจฺจสิ ฯ สตฺถา สมฺมิชฺฌิสฺสตี นุ โข อิมสฺสา ปตฺถนาติ อนาคตํ อวาชฺเชนฺโต
 กปฺปสฺตสฺส โอลฺเกตฺวา กปฺปสฺตสฺสปรีโยสานเ โคตโม นาม พุทฺโธ อฺปฺชฺชิสฺสตี ตทา ตวํ
 วิสาฯ นาม อฺปาสิกา ทตฺวา ตสฺส สนฺติเก อฏฺฐ วเร ลภิตฺวา มาติฏฺฐาเน จุตฺวา จตฺุหิ ปจฺจเยหิ
 ปฏฺิซฺคฺคนฺตินํ อฺปฏฺฐายิกานํ อคฺคา ภวิสฺสตีติ อาห ฯ ตสฺสา สา สมฺปตฺติ เสว ลทฺทพฺพา วิย
 อโหสิ ฯ

สา ยาวตายุกำ ปุณญ์ กตฺวา ตโต จุตฺวา เทวโลเก นิพพตฺติตฺวา เทวมนุสฺเสสุ สัสรนฺตี กสฺสป-
สมฺมาสมฺพุทฺธกาเล กิกิสุส กาสีรณฺโณ สุตฺตนฺนํ ชีตํ กนิฏฺฐา สงฺฆทาสี นาม หุตฺวา ปรกฺกั
อคนฺตฺวา ตาหิ ภคินีหิ สหฺธี ธีรตฺตํ ทานาทินี ปุณฺณานิ กตฺวา กสฺสปสมฺมาสมฺพุทฺธปาหฺมุเลปิ
อนาคเต ตุมฺหาทิสฺสส พุทฺธสฺส สนฺติเก อฏฺฐ วเร ลมิตฺวา มาติฏฺฐาเน ฐตฺวา จตฺตฺปจฺจยทายิกานํ
อคฺคา ภเวยฺยนฺติ ปตฺถนํ อกาลิ ตโต ปฏฺฐาย ปน เทวมนุสฺเสสุ สัสรนฺตี อิมสฺมี อตฺตภาเว
เมณฺสกเสฏฺฐิปุตฺตสฺส ฌนฺชยเสฏฺฐิโน ชีตา หุตฺวา นิพพตฺติ มยฺหํ สาสเน พฺหุณี ปุณฺณานิ อกาลิ ฯ

อิตฺติ โข ภิกฺขเว น มยฺหํ ชีตา คายติ ปตฺถิตฺตฺปตฺถนาย ปน นิพฺพตฺตี ทิสฺวา อุทฺทํ
อุทาเนตฺตีติ วตฺวา สตฺถา ฌมฺมํ เทเสฺนโต ภิกฺขเว ยถา นาม เจโก มาลาการุ นานาปฺปพานํ มหฺนตํ
วาลี กตฺวา นานปฺปการุ มาลาคุเณ กโรติ เอวเมว วิสาขาย นานปฺปการานิ กุสลานิ กาทุํ จิตฺตํ
นมตฺตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห ฯ

เฉลย

ชป.๓ วิชาฯ วตฺถุ น.๗๔-๗๖

๑. ภิกขุ ตสฺสา สทฺทํ สุตฺวา สตฺถุ อาร๑ย๑สึ ฆนฺเต อมฺเหติ เอตฺตเก อทฺธานเ วิสาขาย
คายนํ นาม น ทิฏฐุปุพฺพํ สา อชฺช ปุตฺตนตฺตปริวูตา คายมานา ปาสาทํ **อนุปริยายติ** กิณฺหุ
ขวสฺสา **ปัตตํ** กุปิตํ อุทาทุ **อุมฺมตฺติกา** ชาตาทิ ฯ

๑. อ. ภิกษุ ท. ฟังแล้ว ซึ่งเสียง (ของนางวิสาขา) นั้น กราบพูลแล้ว แก่พระศาสดา ว่า ข้าแต่
พระองค์ผู้เจริญ ชื่อ **อ. การขับ** แห่งนางวิสาขา เป็นกิริยา อันข้าพระองค์ ท. ไม่เคยเห็นแล้ว ในกาล-
ยี่ดียว มีประมาณเท่านี้ (ยอมเป็น), ในวันนี้ (อ. นางวิสาขา) นั้น ผู้อันลูกและหลานแวดล้อมแล้ว ขับอยู่
ยอมเวียนรอบ ซึ่งปราสาท, **อ. ดี** (ของนางวิสาขา) นั้น กำเรียบแล้ว หรือหนอ แล, หรือว่า (อ. นางวิสาขา
นั้น) **เป็นหญิงบ้า** เกิดแล้ว ดังนี้ ฯ

สตฺถา น ภิกฺขเว มยฺหํ ธิตา คายติ อตฺตโน ปนสฺสา **อชฺฉาสโย** ปริปุณฺโณ สา ปตฺถิตปฺปตฺถนา
เม มตฺถกํ ปตฺตาทิ ตฺถุจฺจมานสา อุทานํ อุทาเนหฺติ วิจรตีติ **วตฺวา** กทา ปน ฆนฺเต ตาย ปตฺถนา
ปตฺถิตาทิ วุตฺเต สฺถนิสฺสถ ภิกฺขเวติ สฺถนิสฺสาม ฆนฺเตติ วุตฺเต อตีตํ อาทริ

อ. พระศาสดา **ตรัสแล้ว** ว่า ดูก่อนภิกษุ ท. อ. ธิดา ของเรา ย่อมขับ หามิได้, แต่ว่า **อ. อรัญญ์** ของตน
(ของธิดาของเรา) นั้น เต็มรอบแล้ว, (อ. ธิดาของเรา) นั้น ผู้มีใจยินดีแล้ว ว่า อ. ความปรารถนา อันเรา
ปรารถนาแล้ว ถึงแล้ว ซึ่งที่สุด **ดังนี้** ย่อมเที่ยวไป เปล่งอยู่ ซึ่งอุทาน **ดังนี้**, (**ครั้นเมื่อคำ**) ว่า
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็ อ. ความปรารถนา (อันนางวิสาขา) นั้น ปรารถนาแล้ว ในกาลใด **ดังนี้**
(**อันภิกษุ ท. เหล่านั้น**) กราบพูลแล้ว, (**ตรัสแล้ว**) ว่า ดูก่อนภิกษุ ท. (อ. เธอ ท.) จักฟังหรือ **ดังนี้**,
(**ครั้นเมื่อคำ**) ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ. ข้าพระองค์ ท. จักฟัง **ดังนี้** (**อันภิกษุ ท. เหล่านั้น**)
กราบพูลแล้ว, ทรงนำมาแล้ว ซึ่งเรื่องอันล่วงไปแล้ว **ว่า** :

ภิกขเว อิติ กปปสตสทสสมตถเก ปทุมุตตโร นาม พุทฺโธ โลเก นิพพตฺติ ตสฺส วสส-
สตสทสฺสํ อายุ อโหสิ ชีณาสวานํ สตสทสฺสํ ปริวารो นครํ หังสวตี นาม ปีตา สุนนฺโท นาม ราชา
มาตา สุชาตา นาม เทวี ฯ ตสฺส สตฺถุ อคฺคปฏฺฐายิกา อุปาสิกา อฏฺฐ วร ยาจิตฺวา **มาติฏฺฐาน**
ฐฺฐว สตถารํ จตุทฺติ ปจฺจเยทฺติ ปฏฺิซคฺคณฺตี สํยํ ปาตํ อุฏฺฐานํ คจฺจติ ฯ

ดูก่อนภิกษุ ท. อ. พระพุทธเจ้า พระนามว่าปทุมุตระ ทรงบังเกิดแล้ว ในโลก ในที่สุดแห่งแสน-
แห่งกัปป์ (**แต่กัปป์**) นี้ ฯ อ. แส่นแห่งปี เป็นพระชนมายุ (**ของพระพุทธเจ้า**) พระองค์นั้น ได้เป็นแล้ว,
อ. แส่น แห่งพระชีณาสพ ท. เป็นปริวาร (**ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น**) (**ได้เป็นแล้ว**), อ. พระนคร ชื่อว่า
หังสวดี, อ. พระบิดา เป็นพระราชา พระนามว่าสุนันทะ (**ได้เป็นแล้ว**), อ. พระมาดา เป็นพระเทวี พระนาม
ว่าสุชาตา (**ได้เป็นแล้ว**) ฯ อ. อุปาสิกา ผู้เป็นอุปัฏฐายิกาผู้เลิศ ของพระศาสดา พระองค์นั้น ทูลขอแล้ว
ซึ่งพร ท. ๘ ตั้งอยู่แล้ว **ในตำแหน่งเพียงดั่งมารดา** ปฏิบัติอยู่ ซึ่งพระศาสดา ด้วยปัจจัย ท. ๔ ย่อมไป
สู่ที่เป็นที่บำรุง ในเวลาเย็น ในเวลาเช้า ฯ

ตสฺสา เอกา สหายิกา ตาย สทฺธิ นิพพทฺธํ วิหารํ คจฺจติ ฯ สํสา ตสฺสา สตถารา สทฺธิ วิสุทฺธาเสณ
กถณญจ **वलฺลภาวญจ** ทิสฺวา กิณฺหู โช กตฺวา เอวํ พุทฺธานํ วลฺลภา โหตีติ จินฺเตตฺวา สตถารํ
ปจฺจจิ ภาเนเต เอสา อิตฺถิ ตุมหากํ กึ โหตีติ ฯ

อ. หญิงสหาย คนหนึ่ง (**ของอุปาสิกา**) นั้น ย่อมไป สู่วิหาร กับ (**ด้วยอุปาสิกา**) นั้น เองนิจ ฯ
(อ. หญิงสหาย) นั้น เห็นแล้ว ซึ่งการกราบทูล ด้วยความคั่นเคยด้วย **ซึ่งความเป็นแห่งหญิงผู้คั่นเคย** ด้วย
กับ ด้วยพระศาสดา (**แห่งอุปาสิกา**) นั้น คิดแล้ว ว่า **(อ. หญิงนี้)** กระทำแล้ว ซึ่งกรรม อะไร หนอ แล
เป็นหญิงคั่นเคย ของพระพุทธเจ้า ท. ย่อมเป็น อย่างนี้ ดังนี้ ทูลถามแล้ว ซึ่งพระศาสดา ว่า
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ. หญิง นั้น ย่อมเป็น อะไร แก่พระองค์ ท. ดังนี้ ฯ

อุปลุกฐายิกาน์ อคคาติ ฯ ฆนเต ก็ กตวา อุปลุกฐายิกาน์ อคคา โหตีติ ฯ กปปสตสทสสฺ ปตถนํ
ปฏฐเจตฺวาติ ฯ อิทานิ ปฏฐเจตฺวา ลหุํ **สกา** ฆนเตติ ฯ อาม สกกาติ ฯ เตนหิ ฆนเต ภิกขุ-
สตสทสเสน สหฺมึ สตตทาหํ มยหํ ภิกขุํ คนฺหาติ อาห ฯ สตถา **อริวาสลึ** ฯ

(อ. พระศาสดา ตรัสแล้ว) ว่า (อ. หญิงนั้น) เป็นผู้เลิศ (แห่งหญิง ท.) ผู้เป็นอุปลุกฐายิกา (ย่อมเป็น)
ดังนี้ ฯ (อ. หญิงนั้น ทูลถามแล้ว) ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ (อ. หญิงนั้น) กระทำแล้ว ซึ่งกรรมอะไร
เป็นผู้เลิศ (แห่งหญิง ท.) ผู้เป็นอุปลุกฐายิกา ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ (อ. พระศาสดา ตรัสแล้ว) ว่า (อ. หญิงนั้น)
ตั้งไว้แล้ว ซึ่งความปรารถนา ลิ่นแสนแห่งกัปป์ (เป็นผู้เลิศ แห่งหญิง ท. ผู้เป็นอุปลุกฐายิกา ย่อมเป็น)
ดังนี้ ฯ (อ. หญิงนั้น กราบทูลแล้ว) ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ (อันหม่อมฉัน) อาจ เพื่ออันปรารถนาแล้ว
ได้ ในกาลนี้ (หรือ) ดังนี้ ฯ (อ. พระศาสดา ตรัสแล้ว) ว่า เธอ (อันเธอ) อาจ (เพื่ออันปรารถนาแล้ว) ได้
ในกาลนี้) ดังนี้ ฯ (อ. หญิงนั้น กราบทูลแล้ว) ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ถ้าอย่างนั้น (อ. พระองค์ ท.)
ขอจงทรงรับ ซึ่งภิกษา ของหม่อมฉัน ตลอดวันเจ็ด กับ ด้วยแสนแห่งภิกษุเถิด ดังนี้ ฯ อ. พระศาสดา
(ทรงยังคำนิมนต์) **ให้อยู่ทับแล้ว** ฯ

สา สตตทาหํ ทานํ ทตฺวา **โอสานทิวเส** จีวรสาฎกเก ทตฺวา สตถารํ วนฺทิตฺวา ปาทมูลเณ นิปชฺชิตฺวา
ฆนเต นาทํ อิมสฺส ทานสฺส ฝเลน เทวิสสรียาทินํ อณฺญตรํ ปฏฐเจมิ ตุมหาทิสสฺส พุทฺธสฺส สนฺติเก
อฏฺฐ วเร ลกิตฺวา มาตฺถิลฺลาเน สุตฺวา จตฺุหิ ปจฺจเยหิ ปฏฺิซคฺคิตฺุ สมตถานํ อคคา **ภเวยฺยนฺติ**
ปตถนํ ปฏฐเจสิ ฯ

อ. หญิงนั้น ถวายแล้ว ซึ่งทาน ตลอดวันเจ็ด ถวายแล้ว ซึ่งผ้าสาฎกเพื่อจีวร ท. **ในวันเป็นที่สุดลง**
ถวายบังคมแล้ว ซึ่งพระศาสดา หมอบลงแล้ว ณ ที่ใกล้แห่งพระบาท ตั้งไว้แล้ว ซึ่งความปรารถนา ว่า
ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ. หม่อมฉัน ย่อมปรารถนา (แห่งความเป็นใหญ่ ท.) มีความเป็นใหญ่ในเทวโลก
เป็นต้นหนา (ซึ่งความเป็นใหญ่) อย่างไม่อย่างหนึ่ง ด้วยผล แห่งทาน นี้ หามิได้, (อ. หม่อมฉัน) ได้แล้ว
ซึ่งพร ท. ๘ ในสำนัก ของพระพุทธเจ้า ผู้เช่นกับด้วยพระองค์ ตั้งอยู่แล้ว ในตำแหน่งเพียงดังมารดา
เป็นผู้เลิศ (แห่งหญิง ท.) ผู้สามารถ เพื่ออันปฏิบัติ ด้วยปัจจัย ท. ๔ **พึงเป็น** ดังนี้ ฯ

สตุธา สมัชฌิสสตี นุ โข อิมิสฺสา ปตฺถนาตี อนาคตํ อวชฺเชนฺโต กปฺปสฺตสฺส อโกลเกตฺวา
กปฺปสฺตสฺสปรียสาเน โคตโม นาม พุทฺโธ อุปฺชชิสฺสตี ตทา ตวํ วิสาชา นาม อุปาสิกา หุตฺวา
ตสฺส สนฺติเก อฏฺฐ วเร ลมิตฺวา มาติฏฺฐาเน รุตฺวา จตฺตฺหิ ปจฺจเยตี **ปฏฺิษฺคณฺตํ** อุปฏฺฐายิกานํ
อคฺคา ภวิสฺสตีติ อาห ฯ ตสฺสา สา สมฺปตฺติ เสว ลหฺรพฺพา **วีย** อโหสิ ฯ

อ. พระศาสดา (**ทรงดำริแล้ว**) ว่า อ. ความปรารถนา (**แห่งหญิง**) นี้ จักสำเร็จหรือ ทนอ แล ดังนี้
ทรงใคร่ครวญอยู่ (**ซึ่งกาล**) อันไม่มาแล้ว ทรงตรววจดูแล้ว ซึ่งแสนแห่งกัปปี ตรัสแล้ว ว่า อ. พระพุทธเจ้า
พระนามว่าโคตม จักเสด็จอุบัติ ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งแสนแห่งกัปปี, ในกาลนั้น อ. เธอ เป็นอุบาสิกา
ชื่อว่าวิสาชา เป็น ได้แล้ว ซึ่งพร ท. ๘ ในสำนัก (**ของพระพุทธเจ้า**) พระองค์นั้น ตั้งอยู่แล้ว ในตำแหน่ง
เพียงดั่งมารดา เป็นผู้เลิศ (**แห่งหญิง ท.**) ผู้เป็นอุปัฏฐายิกา **ผู้ปฏิบัติอยู่** ด้วยปัจจัย ท. ๔ จักเป็น ดังนี้ ฯ
อ. สมบัติ นั้น (**ของหญิง**) นั้น **เป็นราวกว่า** (**อันหญิงนั้น**) พึงได้ ในวันพรุ่งเที่ยว ได้เป็นแล้ว ฯ

สา **ยาวตายุ**กํ ปุณฺณํ กตฺวา ตโต จุตฺวา เทวโลเก นิพฺพตฺติตฺวา เทวมนุสฺสเสสุ สัสนฺตี **กสฺส-**
สมฺมาสมฺพุทฺธกาเล กิกิสฺส กาสีรณฺโณ สตุตฺตํ ธีตานิ กนิฏฺฐา สงฺฆทาสี นาม หุตฺวา ปรุกฺกํ
อคฺนุตฺวา ตาหิ ภคินีหิ สทฺธิ ทิฆรตฺตํ ทานาทินิ ปุณฺณานิ กตฺวา กสฺสปสมฺมาสมฺพุทฺธปาหฺมุเลปิ
อนาคเต ตุมฺหาทิสฺสสฺส พุทฺธสฺส สนฺติเก อฏฺฐ วเร ลมิตฺวา มาติฏฺฐาเน รุตฺวา จตฺตฺปจฺจยทายิกานํ
อคฺคา **ภเวยฺยนฺติ** ปตฺถนํ อกาลิ

(อ. หญิง) นั้น กระทำแล้ว ซึ่งบุญ **สิ้นกาลกำหนดมีประมาณเพียงใดแห่งอายุ** เคลื่อนแล้ว (**จากอ้อมภาพ**)
นั้น บังเกิดแล้ว ในเทวโลก ท่องเที่ยวไปอยู่ใน เทวดาและมนุษย์ ท. เป็นผู้ทรงพระนามว่าสังฆทาสี
ผู้เป็นพระภริยาของพระธิดา ท. ๗ ของพระราชามหาผู้เป็นใหญ่ในแคว้นชื่อว่ากาลิ พระนามว่ากิกิ เป็น
ไม่เสด็จไปแล้ว สู่ตระกูลอื่น ทรงกระทำแล้ว ซึ่งบุญ ท. มีทานเป็นต้น สิ้นกาลนาน กับ ด้วยพระพี่นาง ท.
เหล่านั้น ได้ทรงกระทำแล้ว ซึ่งความปรารถนา ว่า (**อ. หม่อมฉัน**) ได้แล้วซึ่งพร ท. ๘ ในสำนัก
ของพระพุทธเจ้า ผู้เช่นกับด้วยพระองค์ ตั้งอยู่แล้ว ในตำแหน่งเพียงดั่งมารดา เป็นผู้เลิศ (**แห่งหญิง ท.**)
ผู้ถวายซึ่งปัจจัย ๔ **พึงเป็น** ในกาลอันไม่มาแล้ว ดังนี้ แม้ ณ ที่ใกล้แห่งพระบาทของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระนามว่ากัสสปะ **ในกาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่ากัสสปะ ;**

โต ปฏฐาย ปน เทวมนุสเสสุ สัรหตี อิมสมิ อตตมาเว เมณฑกเสฏฐิปุตตสส ธนญชยเสฏฐินิ
ธิตา หุตวา นิพพตติ มยหิ สาสเน พหุณี ปุณณานิ อกาลิ ฯ

ก็ (อ. หญิงนั้น) ท่องเที่ยวไปอยู่ในเทวดาและมนุษย์ ท. จำเดิม (แต่กาล) นั้น เป็นธิดา ของเศรษฐีชื่อว่า
ธนัญชัย ผู้เป็นบุตรของเศรษฐีชื่อว่าเมณฑกะ เป็น บังเกิดแล้ว ในอัทภาพ นี้, ได้กระทำแล้ว ซึ่งบุญ ท.
มาก ในศาสนา ของเรา (ดังนี้) ฯ

อิตติ โข ภิกขเว น มยหิ ธิตา คายติ ปตติตปุตตณาย ปน นิพพตตี ทิสฺวา อุทานํ
อุทานตตีติ วตฺวา สตุถา ธมฺมํ เทเสฺนโต ภิกขเว **ยถา** นาม เจโก มาลาการโ นานาปุพฺพานํ มหฺนตํ
ราสี กตฺวา นานาปุพฺกาเร **มาลาคุเณ** กโรติ **เอวเมว** วิสาขาย นานาปุพฺการานิ กุสลานิ กาคฺตุํ จิตฺตํ
นมตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาท ฯ

อ. พระศาสดา ตรัสแล้ว ว่า ดูก่อนภิกษุ ท. อ. ธิดา ของเรา ย่อมไม่ขับ **ด้วยประการฉะนี้** แล,
แต่ว่า (อ. ธิดาของเรา นั้น) เห็นแล้ว ซึ่งความสำเร็จ แห่งความปรารถนา (อันตน) ปรารถนาแล้ว
ย่อมเปล่ง ซึ่งอุทาน ดังนี้ เมื่อทรงแสดง ซึ่งธรรม ตรัสแล้ว ว่า ดูก่อนภิกษุ ท. อ. นายมาลาการ ผู้ฉลาด
กระทำแล้ว ซึ่งกอง แห่งดอกไม้ต่าง ๆ ท. กองใหญ่ ย่อมกระทำ **ซึ่งกลุ่มแห่งระเบียบ ท.** มีประการต่าง ๆ
ชื่อ **จันได** ; อ. จิต ของนางวิสาขา ย่อมโน้มไป เพื่ออันกระทำ ซึ่งกุศล ท. มีประการต่าง ๆ **จันนั้น**
นั้นเที่ยว ดังนี้ ตรัสแล้ว ซึ่งพระคาถา นี้ ฯ